

5

Panorama social

O capítulo quinto deste informe sobre a situación económica e social da área funcional de A Coruña, está dedicado ao estudo do panorama social, que dividimos en catro grandes áreas: a análise da vivenda, a educación, a saúde e a asistencia social.

En canto aos datos sobre dotación de vivendas no seo da área funcional, recollidos no *Censo de poboación e vivendas 2001* do IGE, preséntanse as características do réxime de tenza das vivendas da área funcional de A Coruña, así como o número de membros das unidades familiares.

Por outra banda, a información no eido educativo extráese do devandito *Censo de poboación e vivendas 2001* (nivel de formación, tipo de estudos realizados e taxa de analfabetismo) e dos datos facilitados polo IGE.

A análise da saúde parte da información aportada polo Servizo Galego de Saúde e comenta a poboación protexida dentro da área funcional, así como o número de camas e quirófanos e as listas de espera.

Finalmente, o estudo dos servizos sociais, considera tanto o ámbito das prestacións e inserción social –analizando a renda de inserción social de Galicia e as axudas de emerxencia social–, así como a área das persoas maiores, onde se trata a situación dos centros propios dependentes da Consellería, prestadores de servizos sociais para as persoas maiores.

Vivenda

Os datos proporcionados polo *Censo de poboación e vivendas 2001* permiten coñecer unha parte fundamental da estrutura social da área xeográfica analizada como son os réximes de tenza das vivendas ou as características e número de membros das unidades familiares.

Neste senso, o **cadro 5.1.** mostra o total de vivendas en función ó réxime de tenza das mesmas, nas cinco comarcas que compoñen a área funcional de A Coruña. Os datos do citado cadro mostran que o 72,3% das vivendas da área funcional pertencen á comarca de A Coruña (127.105 vivendas), seguida da comarca de Bergantiños con 22.030 vivendas que supoñen o 17,3% das vivendas totais existentes na área funcional segundo o censo de 2001.

Comisión Sectorial nº 3
INFORME SOBRE AS ÁREAS FUNCIONAIS DE GALICIA

Fogares nos municipios 2001: distribución segundo rexime de tenza

	Total	En propiedade			En aluguer	Outros
		Por compra pagada	Con pagos pendentos	Por herdanza ou doazón		
Comarca de A Coruña	127.105	58.274	27.027	8.750	23.573	9.481
Comarca de Bergantiños	22.030	10.359	972	5.537	1.245	3.917
Comarca de Betanzos	13.134	5.857	1.101	3.506	1.196	1.474
Comarca de Fisterra	7.324	3.571	221	2.326	371	835
Comarca de Terra de Soneira	6.241	2.271	57	2.094	276	1.543
Total área funcional	175.834	80.332	29.378	22.213	26.661	17.250
Provincia A Coruña	364.140	157.277	52.522	61.839	45.826	46.676
Galicia	900.376	391.781	113.216	193.049	94.524	107.806

Fonte: INE, Censo de poboación y viviendas 2001

Cadro 5.1.

Fogares das comarcas da área funcional de A Coruña 2001: distribución segundo número de membros

	Total	1	2	3	4	5	6 ou máis	Tamaño medio
Comarca de A Coruña	127.105	25.906	32.352	30.313	25.399	8.831	4.304	2,8
Comarca de Bergantiños	22.030	3.566	4.811	5.059	4.449	2.314	1.831	3,2
Comarca de Betanzos	13.134	2.818	3.309	2.692	2.200	1.155	960	2,9
Comarca de Fisterra	7.324	1.192	1.386	1.538	1.512	867	829	3,3
Comarca de Terra de Soneira	6.241	1.062	1.163	1.295	1.193	733	795	3,4
Total área funcional	175.834	34.544	43.021	40.897	34.753	13.900	8.719	
Provincia A Coruña	364.140	68.524	84.957	82.245	72.771	32.349	23.294	3,0
Galicia	900.376	177.476	210.529	195.915	177.737	81.291	57.428	3,0

Fonte: INE, Censo de poboación y viviendas 2001

Cadro 5.2.

O réxime de tenza máis estendido en tódalas comarcas da área funcional é o de propiedade, dentro do réxime de propiedade da vivenda, nas cinco comarcas da área funcional as vivendas obtidas por compra pagada son as que presentan un maior número por riba dos outros dous réximes de propiedade; acadando o 45,7% dos fogares da área funcional.

As porcentaxes de vivendas alugadas nas comarcas da área funcional oscilan entre o 4,4% do total de vivendas da comarca de Terra de Soneira ata o 18,5% da comarca de A Coruña.

No que respecta ao número de membros nos fogares da comarcas da área obxecto de estudo, salienta que en tres das cinco comarcas que compoñen a área funcional de A Coruña os fogares máis numerosos son os compostos por tres membros (Bergantiños, Fisterra e Terra de Soneira), nas comarcas de A Coruña e Betanzos os fogares de dous membros son os máis numerosos (**cadro 5.2.**).

Educación

A análise da situación do nivel de formación dos habitantes da área funcional de A Coruña, así como do sistema educativo nesta área xeográfica analízase a partires dos datos recollidos no *Censo de poboación e vivenda 2001* así como das estatísticas de educación publicadas polo IGE.

Das 445.365 persoas de máis de 16 anos en vivendas familiares da área funcional de A Coruña, o

cadro 5.3. reflicte que o 26,4% (117.824 persoas) non completaron o bacharelato elemental, ESO ou EXB, un 13,4% (59.751 persoas) teñen menos de cinco anos de escolarización, e un 1,9% (8.639 persoas) non saben ler ou escribir. Comparando co total provincial e galego, a poboación que non completou o bacharelato elemental representa o 42,1% e o 15,9% respectivamente, a poboación con menos de cinco anos de escolarización representa o 43% do total provincial nesa situación e o 15,6% do total galego e, finalmente, a poboación que non sabe ler ou escribir dentro da área funcional representa o 44,3% do conxunto desta poboación na provincia de A Coruña e o 17,4% en Galicia.

No concerne á formación profesional, un total de 41.238 persoas (o 9,2% dos maiores de 16 anos residentes en vivendas familiares da área funcional) tiñan estudos de formación profesional, dos que 17.316 (o 42%) tiñan un nivel de estudos de "FPI, FP grao medio, Oficialía industrial", e 23.922 persoas (o 58% restante) tiñan un nivel de estudos de "FPPI, FP grao superior, Mestría industrial". Comparando co total provincial e galego, as persoas que posúen formación profesional na área funcional de A Coruña, representan o 49% das persoas co mesmo nivel de formación na provincia de A Coruña e o 23% no conxunto de Galicia.

A poboación con estudos universitarios ascendeu a 60.134 persoas (o 13,5% da poboación de máis de 16 anos residente en vivendas familiares na área funcional de A Coruña), dos que 28.538 posúan unha diplomatura ou enxeñería técnica, 29.653 persoas unha licenciatura e, as 1.943 persoas restantes tiñan o doutoramento. En relación ao nivel de estudos no conxunto da provincia de A Coruña e no conxunto de Galicia, no conxunto da área funcional de A Coruña residen o 51,9% dos universitarios totais da provincia de A Coruña e o 24,4% dos existentes na Comunidade Autónoma.

O **cadro 5.4.** mostra a distribución dentro da área funcional da poboación maior de 16 anos en vivendas familiares, non só segundo o nivel de estudos senón tamén segundo o sexo, este cadro reflicte como dentro da área funcional de A Coruña existe un 16,8% máis de homes que de mulleres con estudos de Formación Profesional (superior e media), mentres que o número de mulleres con estudos universitarios é un 31,4% superior ao dos homes, por outra banda as mulleres que non saben ler ou escribir e as que non completaron o bacharelato ou teñen menos de cinco anos de escolarización é superior ao dos homes nun 28,6%.

O **cadro 5.5.** mostra a distribución da poboación maior de 16 anos en vivendas familiares segundo a súa clase de estudos. No conxunto da área funcional de A Coruña en canto ao número de estudantes predominan as Ciencias sociais (23.810 persoas), seguidas da formación técnica e industrias (18.893 persoas), representando esta clase de estudos o 53,9% e o 48,9% do total de titulados nesas especialidades na provincia de A Coruña respectivamente.

A distribución da poboación segundo a clase de estudos e o sexo mostra que, **cadro 5.6.**, dos 18.893 titulados en formación técnica e industrias dentro da área funcional analizada, o 81,8% son homes, e que dos 23.810 titulados en ciencias sociais, o 61,3% son mulleres, así como o 76,6% dos titulados en maxisterio, educación infantil e o 73,9% dos titulados en saúde, servizos sociais.

No que respecta á taxa de analfabetismo da poboación de 16 e máis anos residente en vivendas familiares na área funcional de A Coruña (**cadro 5.7.**), destacar que a nivel comarcal esta taxa rexistra niveis inferiores ou similares á taxa media galega (2,1) ou provincial (2), na comarca de A Coruña (1,2) e Bergantiños (2), fronte a comarcas como Terra de Soneira (5,7), Betanzos (3,9) ou Fisterra (3,4) con taxas de analfabetismo moi superiores á media. As taxas de analfabetismo masculino agás nas comarcas de A Coruña e Bergantiños, son superiores á media provincial e galego, así mesmo no caso das taxas de analfabetismo feminino, só as citadas comarcas de A Coruña e Bergantiños non superan a taxa media de analfabetismo feminino da provincia de A Coruña, destacando neste caso a comarca de Terra de Soneira que cunha taxa de analfabetismo feminino de 8,6 supera en máis de cinco puntos porcentuais ás medias galega e provincial.

Poboación de 16 e máis anos en vivendas familiares en: distribución segundo o nivel de estudos

	Área funcional de A Coruña					Total	Galicia	Área funcional/ A Coruña (%)	Área funcional/ Galicia
	A Coruña	Bergantiños	Betanzos	Fisterra	Terra de Soneira				
Total	310.361	61.106	34.331	21.267	18.300	445.365	2.335.614	46,74	19,07
Non sabe ler ou escribir	3.759	2.407	700	729	1.044	8.639	49.493	44,32	17,45
Menos de 5 anos de escolarización	26.442	16.780	5.534	5.241	5.754	59.751	383.078	43,00	15,60
Sen completar Bacharelato elemental, ESO ou EXB	58.717	18.119	10.934	6.421	5.266	99.457	626.124	42,12	15,88
Bacharelato elemental, ESO ou EXB completo	86.968	13.850	8.296	4.941	3.769	117.824	593.710	47,97	19,85
Bacharelato superior BUP/LOXSE, COUPREU	48.367	4.092	3.532	1.394	937	58.322	257.262	51,72	22,67
FPI, FP grao medio, Oficialía industrial	14.248	1.105	1.015	576	372	17.316	74.998	49,88	23,09
FPII, FP grao superior, Mestría industrial	18.796	2.146	1.678	801	501	23.922	104.609	48,48	22,87
Diplomatura, Arquitectura, Enxeñaría Técnica	24.749	1.367	1.445	616	361	28.538	122.908	52,02	23,22
Licenciatura, Arquitectura, Enxeñaría Superior	26.502	1.195	1.136	538	282	29.653	116.364	52,52	25,48
Doutoramento	1.813	45	61	10	14	1.943	7.068	43,32	27,49

Fonte: IGE, Censos de poboación e vivendas 2001

Cadro 5.3.

Poboación de 16 e máis anos en vivendas familiares: distribución segundo sexo e nivel de estudos

	Homes										Area funcional/ Galicia (%)
	Área funcional de Santiago										
	A Coruña	Bergantiños	Belanzos	Fisterra	Soneira	Total	A Coruña	Galicia	Area funcional/ A Coruña (%)	Area funcional/ Galicia	
Total	145.384	29.674	16.575	10.328	8.846	210.807	452.591	1.112.041	46,6	19,0	
Non sabe ler ou escribir	947	548	173	173	232	2.073	4.434	11.977	46,8	17,3	
Menos de 5 anos de escolarización	10.007	7.646	2.301	2.303	2.650	24.909	57.337	160.709	43,4	15,5	
Sen completar Bacharelato elemental, ESO ou EXB	25.702	9.441	5.212	3.334	2.765	46.454	111.240	299.286	41,8	15,5	
Bacharelato elemental, ESO ou EXB completo	42.572	7.265	4.510	2.553	1.971	58.871	125.717	308.897	46,8	19,1	
Bacharelato superior BUP/LOXSE, COU/PREU	23.863	1.899	1.782	669	451	28.664	55.803	126.405	51,4	22,7	
FPI, FP grao medio, Oficialía industrial	7.683	590	601	337	217	9.428	18.940	39.456	49,8	23,9	
FPII, FP grao superior, Mestre industrial	10.251	1.189	914	449	284	13.087	27.326	57.193	47,9	22,9	
Diplomatura, Arquitectura, Enxeñería Técnica	10.116	512	539	237	138	11.542	21.706	47.289	53,2	24,4	
Licenciatura, Arquitectura, Enxeñería Superior	13.132	562	508	269	130	14.601	27.340	56.601	53,4	25,8	
Doutoramento	1.111	20	35	4	8	1.178	2.748	4.228	42,9	27,9	
	Mulleres										
	Área funcional de Santiago										
	A Coruña	Bergantiños	Belanzos	Fisterra	Soneira	Total	A Coruña	Galicia	Area funcional/ A Coruña (%)	Area funcional/ Galicia	
Total	164.977	31.432	17.756	10.939	9.454	234.558	500.225	1.223.573	46,9	19,2	
Non sabe ler ou escribir	2.812	1.659	527	556	812	6.566	15.057	37.516	43,6	17,5	
Menos de 5 anos de escolarización	16.435	9.132	3.233	2.838	3.104	34.842	81.626	222.369	42,7	15,7	
Sen completar Bacharelato elemental, ESO ou EXB	33.015	8.678	5.722	3.087	2.501	53.003	124.891	326.838	42,4	16,2	
Bacharelato elemental, ESO ou EXB completo	44.396	6.595	3.786	2.388	1.798	58.953	119.897	284.813	49,2	20,7	
Bacharelato superior BUP/LOXSE, COU/PREU	24.504	2.193	1.750	725	486	29.658	56.954	130.857	52,1	22,7	
FPI, FP grao medio, Oficialía industrial	6.565	515	414	239	165	7.888	15.773	35.542	50,0	22,2	
FPII, FP grao superior, Mestre industrial	8.545	957	764	352	217	10.835	22.019	47.416	49,2	22,9	
Diplomatura, Arquitectura, Enxeñería Técnica	14.633	855	906	379	223	16.996	33.152	75.619	51,3	22,5	
Licenciatura, Arquitectura, Enxeñería Superior	13.370	633	628	269	152	15.052	29.119	59.763	51,7	25,2	
Doutoramento	702	25	26	6	6	765	1.737	2.840	44,0	26,9	

Fonte: IGE, Censos de poboación e vivendas 2001

Cadro 5.4.

Poboación de 16 e máis anos en vivendas familiares: distribución segundo a clase de estudos

	Área funcional de A Coruña					Terra de Soneira	Total	A Coruña	Galicia
	A Coruña	Bergantiños	Betanzos	Fisterra					
Total	86.108	5.858	5.335	2.541	1.530	101.372	199.860	425.950	
Dereito	5.334	148	189	67	36	5.774	9.834	19.546	
Maxisterio, Educación infantil	7.957	564	618	281	156	9.576	19.075	46.676	
Ciencias sociais	20.306	1.324	1.236	631	313	23.810	44.176	93.582	
Artes e Humanidades	5.906	320	278	142	63	6.709	14.501	30.685	
Informática	3.087	101	102	64	55	3.409	6.223	14.105	
Enxeñerías	4.038	189	185	69	60	4.541	8.293	18.592	
Formación técnica e Industrias	14.552	1.786	1.456	620	479	18.893	38.632	80.476	
Ciencias	3.985	229	197	98	56	4.575	10.227	22.798	
Arquitectura ou Construción	2.805	97	86	29	21	3.038	4.606	8.075	
Agricultura, Gandería, Pesca, Veterinaria	980	128	115	64	35	1.322	2.729	6.445	
Saúde, Servizos sociais	10.563	536	532	260	131	12.022	25.146	53.828	
Outros estudos	6.585	436	341	216	125	7.703	16.418	31.142	

Fonte: /GE, Censos de poboación e vivendas 2001

Poboación de 16 e máis anos en vivendas familiares: distribución segundo sexo e clase de estudos

	Homes										Mulleres									
	Área funcional de A Coruña					Terra de Soneira					Área funcional de A Coruña					Terra de Soneira				
	A Coruña	Bergantifios	Betanzos	Fisterra	Total	A Coruña	Galicia	Área funcional/ A Coruña	Área funcional/ Galicia	(%)	A Coruña	Bergantifios	Betanzos	Fisterra	Total	A Coruña	Galicia	Área funcional/ A Coruña	Área funcional/ Galicia	(%)
Total	42.293	2.873	2.597	1.296	777	49.836	204.767	98.060	50.82	24.34	43.815	2.985	2.738	1.245	753	51.536	221.180	101.800	50.62	23.30
Dereito	2.708	63	92	37	17	2.917	9.690	4.905	59,47	30,10	2.626	85	97	30	19	2.857	9.866	4.929	57,96	28,99
Maxisterio, Educación infantil	1.805	168	151	78	39	2.241	4.643	4.643	48,27	19,27	6.152	396	467	203	117	7.335	14.432	14.432	50,82	20,93
Ciencias sociais	8.163	409	371	175	84	9.202	34.576	16.457	55,92	26,61	12.143	915	865	456	229	14.608	59.006	27.719	52,70	24,76
Artes e Humanidades	2.027	121	92	56	28	2.324	11.084	5.088	46,58	20,97	3.879	199	186	86	35	4.385	19.601	9.413	46,58	22,37
Informática	2.021	46	63	38	25	2.193	8.351	3.849	55,27	26,26	1.066	55	39	26	30	1.216	5.754	2.374	51,22	21,13
Enxeñerías	3.383	143	150	56	52	3.784	14.915	6.846	49,07	23,64	655	46	35	13	8	757	3.677	1.447	52,32	20,59
Formación técnica e Industrias	11.971	1.357	1.179	561	379	15.447	65.351	31.478	43,13	20,02	2.581	429	277	59	100	3.446	15.125	7.154	48,17	22,78
Ciencias	1.828	89	79	45	24	2.065	10.313	4.788	66,07	37,64	2.167	140	118	53	32	2.510	12.485	5.439	46,15	20,10
Arquitectura ou Construción	1.933	64	58	22	12	2.089	5.550	3.162	65,72	37,58	872	33	28	7	9	949	2.525	1.444	65,72	37,58
Agricultura, Gandería, Pesca, Veterinaria	707	103	83	49	31	972	4.717	2.051	51,62	20,25	2.770	25	32	15	5	350	1.728	678	51,62	20,25
Saúde, Servizos sociais	2.793	130	118	69	31	3.141	14.573	6.921	48,73	22,63	7.770	406	414	191	100	8.881	39.252	18.225	48,73	22,63
Outros estudos	2.954	180	161	110	56	3.461	14.020	7.872	49,64	24,78	3.631	256	180	106	69	4.242	17.122	8.546	49,64	24,78

Fonte: IGE, Censos de poboación e vivendas 2001

Cadro 5.6.

*Taxas de analfabetismo da poboación de 16 e máis anos:
distribución segundo sexo*

	Total	Homes	Mulleres
	(%)		
Comarca de A Coruña	1,2	0,7	1,7
Comarca de Betanzos	3,9	1,8	5,9
Comarca de Bergantiños	2,0	1,0	3,0
Comarca de Fisterra	3,4	1,7	5,1
Comarca de Terra de Soneira	5,7	2,6	8,6
Provincia A Coruña	2,0	1,0	3,0
Galicia	2,1	1,1	3,1

Fonte: IGE; Censo de Poboación e vivendas 2001

Cadro 5.7.

En relación ao mapa escolar da área funcional de A Coruña, os **cadros 5.8., 5.9., 5.10., 5.11. e 5.12.** recollen a situación a nivel comarcal e municipal, dos tres elementos formativos do entramado educativo: o alumnado, o profesorado e os centros educativos existentes na área funcional de A Coruña.

No **cadro 5.8.** recóllese información sobre o alumnado no curso 2004-2005. Na área funcional considerada atópanse aproximadamente o 19% dos alumnos dos diferentes graos formativos non universitarios do conxunto de Galicia. Destaca que a área funcional de A Coruña acolle o 48,2% dos alumnos da educación infantil da provincia de A Coruña así como ao 46,4% dos alumnos de educación primaria da provincia e o 45,4 e 47,4% dos alumnos de educación secundaria obrigatoria e postobrigatoria respectivamente.

A nivel comarcal, e tendo en conta o número de alumnos por nivel formativo, destaca a comarca de A Coruña con 50.824 alumnos, seguida da comarca de Bergantiños con 8.123 alumnos; polo tanto, o 74,1% dos alumnos non universitarios matriculados nos centros da área funcional no curso 2004/2005, pertencen á comarca de A Coruña.

A nivel municipal destaca, dentro da comarca de A Coruña o concello de A Coruña (34.844 alumnos matriculados), e dentro da comarca de Bergantiños o concello de Carballo con 4.185 alumnos matriculados.

Da análise da distribución comarcal dos centros educativos segundo o nivel formativo, **cadro 5.9.,** despréndese a existencia na área funcional de A Coruña de 165 centros de educación infantil e/ou primaria (dos que 86, o 52,1%, están localizados na comarca de A Coruña), 9 centros de educación secundaria obrigatoria, (cinco na comarca de A Coruña, dous na comarca de Fisterra e un nas comarcas de Fisterra e Terra de Soneira), 11 centros de educación infantil, primaria e E.S.O (catro na comarca de Bergantiños, tres na comarca de A Coruña, dous en Fisterra e un nas comarca de Terra de Soneira e Betanzos), 20 centros de educación postobrigatoria (dezanove na comarca de A Coruña e un na comarca de Bergantiños), 21 centros de educación infantil, primaria, secundaria e postobrigatoria, entendéndose por esta última bacharelato, formación profesional e programas de garantía social (situados vinte deles na comarca de A Coruña), e, finalmente, 36 centros de educación secundaria e postobrigatoria, dos que 23 están localizados na comarca de A Coruña e 6 na comarca de Bergantiños.

Finalmente o **cadro 5.10.** mostra datos sobre o profesorado asociado aos centros analizados, comparando as porcentaxes de alumnos sobre o total provincial e galego e de profesores sobre os mesmos totais, na área funcional de A Coruña as porcentaxes de profesores por centros de ensino inferiores ás porcentaxes de alumnos matriculados nos citados centros, salvo no caso de educación postobrigatoria

Alumnado non universitario no curso 2004/05: distribución segundo ensino

	Educación Infantil	Educación primaria	Educación secundaria obrigatoria	Educación Postobrigatoria	Total
Área funcional de A Coruña	11.690	23.326	18.821	14.738	68.575
A Coruña	8.938	17.077	13.308	11.501	50.824
Abegondo	89	149	145	-	383
Arteixo	652	1.109	877	480	3.118
Bergondo	83	181	175	39	478
Cambre	469	843	688	305	2.305
Carral	121	222	166	9	518
A Coruña	5.781	11.248	8.837	8.978	34.844
Culleredo	740	1.322	835	1.071	3.968
Oleiros	794	1.502	1.174	472	3.942
Sada	209	501	411	147	1.268
Betanzos	642	1.325	1.117	1.054	4.138
Aranga	12	66	-	-	78
Betanzos	318	700	747	817	2.582
Cesuras	18	53	-	-	71
Coirós	17	-	-	-	17
Curtis	99	210	215	237	761
Irixoa	-	-	-	-	-
Miño	97	184	155	-	436
Oza dos Ríos	19	61	-	-	80
Paderne	33	1	-	-	34
Vilarmaior	14	9	-	-	23
Vilasantar	15	41	-	-	56
Fisterra	442	1.124	990	556	3.112
Cee	199	457	619	544	1.819
Corcubión	23	51	-	-	74
Dumbría	37	77	-	-	114
Fisterra	106	267	209	5	587
Muxía	77	272	162	7	518
Terra de Soneira	329	865	834	350	2.378
Camiariñas	102	324	320	12	758
Vimianzo	121	309	260	195	885
Zas	106	232	254	143	735
Bergantiños	1.339	2.935	2.572	1.277	8.123
Cabana de Bergantiños	90	157	173	-	420
Carballo	689	1.444	1.185	867	4.185
Coristanco	110	269	291	30	700
A Laracha	179	415	370	100	1.064
Laxe	62	155	129	8	354
Malpica de Bergantiños	116	270	197	-	583
Ponteceso	93	225	227	272	817
Total Provincia A Coruña	24.248	50.248	41.413	31.094	147.003
Total Galicia	59.068	125.473	104.411	72.804	361.756
Área funcional / A Coruña (%)	48,2	46,4	45,4	47,4	46,6
Área funcional / Galicia (%)	19,8	18,6	18,0	20,2	19,0

Fonte: IGE

Cadro 5.8.

Comisión Sectorial nº 3
INFORME SOBRE AS ÁREAS FUNCIONAIS DE GALICIA

Centros docentes no curso 2004/05: distribución segundo ensinanzas impartidas

	Educación infantil e/ou primaria	Educación secundaria obrigatoria	Educación infantil e/ou primaria e secundaria obrigatoria	Educación postobrigatoria	Educación infantil e/ou primaria e secundaria e postobrigatoria	Educación secundaria e postobrigatoria
Área funcional de A Coruña	165	9	11	20	21	36
A Coruña	86	5	3	19	20	23
Abegondo	2	1	-	-	-	-
Arteixo	9	1	-	1	-	1
Bergondo	6	-	1	1	-	-
Cambre	10	-	-	-	-	2
Carral	2	-	1	-	-	-
A Coruña	35	1	1	16	16	17
Culleredo	11	1	-	1	2	-
Oleiros	8	1	-	-	1	2
Sada	3	-	-	-	1	1
Betanzos	16	-	1	-	1	3
Aranga	1	-	-	-	-	-
Betanzos	1	-	-	-	1	2
Cesuras	1	-	-	-	-	-
Coirós	2	-	-	-	-	-
Curtis	2	-	-	-	-	1
Irixoa	-	-	-	-	-	-
Miño	2	-	1	-	-	-
Oza dos Ríos	1	-	-	-	-	-
Paderne	3	-	-	-	-	-
Vilarmaior	2	-	-	-	-	-
Vilasantar	1	-	-	-	-	-
Fisterra	17	2	2	-	-	2
Cee	4	-	1	-	-	2
Corcubión	1	-	-	-	-	-
Dumbria	5	-	-	-	-	-
Fisterra	2	1	1	-	-	-
Muxía	5	1	-	-	-	-
Terra de Soneira	14	1	1	-	-	2
Camarías	4	1	-	-	-	-
Vimianzo	8	-	-	-	-	1
Zas	2	-	1	-	-	1
Bergantiños	32	1	4	1	-	6
Cabana de Bergantiños	1	-	1	-	-	-
Carballo	14	-	1	1	-	3
Coristanco	3	-	1	-	-	1
A Laracha	5	-	-	-	-	1
Laxe	2	-	1	-	-	-
Malpica de Bergantiños	3	1	-	-	-	-
Ponteceso	4	-	-	-	-	1
Galicia	1.011	39	185	99	74	223
A Coruña	427	17	55	41	36	85
Área funcional / A Coruña (%)	38,6	52,9	20,0	48,8	58,3	42,4
Área funcional / Galicia (%)	16,3	23,1	5,9	20,2	28,4	16,1

(1) Por ensinanza postobrigatoria enténdese bacharelato, formación profesional e programas de garantía social.
 Fonte: JGE

Cadro 5.9.

Profesorado no curso 2004/05: distribución segundo ensinanzas impartidas

	Educación infantil e/ou primaria	Educación secundaria	Educación infantil e/ou primaria e secundaria	Educación postobrigatoria	Educación infantil e/ou primaria e secundaria e postobrigatoria	Educación secundaria e postobrigatoria
Área funcional de A Coruña	2.353	1.054	77	962	1.266	22
A Coruña	1.608	674	57	757	931	20
Abegondo	19	21	-	-	-	-
Arteixo	117	64	-	29	37	-
Bergondo	22	17	-	11	-	-
Cambre	92	39	-	15	56	-
Carral	25	18	-	-	3	1
A Coruña	1.008	370	51	589	703	17
Culleredo	130	58	6	91	18	2
Oleiros	142	73	-	18	69	-
Sada	53	14	-	4	45	-
Betanzos	149	64	-	72	90	2
Aranga	8	-	-	-	-	-
Betanzos	58	36	-	53	59	2
Cesuras	10	-	-	-	-	-
Coirós	2	-	-	-	-	-
Curtis	25	10	-	19	31	-
Irixoa	-	-	-	-	-	-
Miño	24	18	-	-	-	-
Oza dos Ríos	10	-	-	-	-	-
Paderne	3	-	-	-	-	-
Vilarmalor	2	-	-	-	-	-
Vilasantar	7	-	-	-	-	-
Fisterra	132	71	10	35	52	-
Cee	45	28	3	35	46	-
Corcubión	12	-	-	-	-	-
Dumbria	14	-	-	-	-	-
Fisterra	28	22	7	-	3	-
Muxía	33	21	-	-	3	-
Terra de Soneira	112	67	1	24	39	-
Camiñas	40	32	-	1	-	-
Vimianzo	43	11	-	16	22	-
Zas	29	24	1	7	17	-
Bergantiños	352	178	9	74	154	-
Cabana de Bergantiños	23	18	1	-	-	-
Carballo	148	56	6	45	95	-
Coristanco	40	33	1	2	1	-
A Laracha	50	15	-	-	34	-
Laxe	20	15	1	-	3	-
Malpica de Bergantiños	37	26	-	-	-	-
Ponteceso	34	15	-	27	21	-
Galicia	13.438	6.370	711	4.626	6.953	88
A Coruña	5.313	2.538	219	1.987	2.779	55
Área funcional / A Coruña (%)	44,3	41,5	35,2	48,4	45,6	40,0
Área funcional / Galicia (%)	17,5	16,5	10,8	20,8	18,2	25,0

Fonte: IGE

Cadro 5.10.

Evolución de cursos asociados a familias profesionales plan FIP

	Nº CURSOS	
	Ano 2005	Ano 2006
A Coruña	174	171
Administración e xestión	45	51
Agraria	0	2
Artes gráficas	18	13
Artes e artesanías	4	3
Comercio e márketing	10	9
Electricidade e electrónica	6	5
Edificación e obra civil	18	18
Fabricación mecánica	1	1
Hostalaría e turismo	14	10
Informática e comunicacións	17	17
Instalación e mantemento	1	1
Imaxe persoal	3	1
Industrias alimentarias	2	2
Madeira, moble e cortiza	3	3
Química	4	0
Sanidade	9	10
Servizos socioculturais e á comunidade	9	14
Téxtil, confección e pel	5	4
Transporte e mantemento de vehículos	5	7
Bergantiños	14	13
Administración e xestión	2	2
Agraria	1	1
Artes gráficas	0	1
Comercio e márketing	1	0
Electricidade e electrónica	1	2
Fabricación mecánica	1	1
Informática e comunicacións	1	0
Imaxe persoal	1	0
Sanidade	1	1
Téxtil, confección e pel	5	4
Transporte e mantemento de vehículos	0	1
Betanzos	16	13
Administración e xestión	4	5
Agraria	1	1
Comercio e márketing	1	0
Edificación e obra civil	0	1
Fabricación mecánica	1	0
Informática e comunicacións	4	0
Imaxe persoal	1	2
Sanidade	2	2
Servizos socioculturais e á comunidade	2	2
Fisterra	7	7
Administración e xestión	1	2
Actividades físicas e deportivas	1	0
Agraria	1	0
Artes e artesanías	1	2
Informática e comunicacións	3	3
Terra de Soneira	3	2
Administración e xestión	1	1
Informática e comunicacións	1	1
Madeira, moble e cortiza	1	0

Fonte: *Instituto galego das cualificacións*

Cadro 5.11.

Evolución de cursos asociados a familias profesionais do Fondo Social Europeo

	Nº CURSOS	
	Ano 2005	Ano 2006
A Coruña	143	40
Administración e xestión	17	1
Artes gráficas	2	3
Comercio e márketing	2	0
Servizos ás empresas	7	0
Edificación e obra civil	1	0
Formación complementaria	1	0
Fabricación mecánica	0	1
Hostalaría e turismo	1	1
Informática e comunicacións	91	20
Instalación e mantemento	2	0
Imaxe e son	0	2
Industrias alimentarias	0	2
Sanidade	3	0
Sanidade	0	5
Seguridade e medio ambiente	10	0
Servizos socioculturais e á comunidade	5	3
Transporte e mantemento de vehículos	1	2
Bergantiños	3	2
Fabricación mecánica	1	0
Informática e comunicacións	1	0
Industrias alimentarias	1	0
Téxtil, confección e pel	0	2
Fisterra	1	0
Servizos socioculturais e á Comunidade	1	0
Terra de Soneira	0	1
Administración e xestión	0	1

Fonte: Instituto galego das cualificacións

Cadro 5.12.

onde as porcentaxes de alumnos matriculados son lixeiramente inferiores ás de profesorado en relación ao total provincial e galego.

No eido da formación profesional ocupacional, o Instituto Galego das Cualificacións presenta datos actualizados para o ano 2006, de cursos de formación profesional ocupacional, entendendo por tal, aquela dirixida a potenciar a inserción e reinserción profesional da poboación demandante de emprego, mediante a cualificación, recualificación ou posta ao día das súas competencias profesionais. Esta formación profesional ocupacional desenvólvese no conxunto do estado Español mediante o plan FIP (Plan de Formación e Inserción Profesional) e as ordes específicas para programas formativos do FSE. No **cadro 5.11.**, expóñense os datos da evolución dos cursos do plan FIP impartidos na área funcional no período 2005-2006. No conxunto da área funcional de A Coruña, impartíronse ao longo do ano 2006 un total de 206 cursos do Plan FIP, un 3,7% menos que no ano 2005, redución provocada, fundamentalmente pola eliminación dos 4 cursos de “informática e comunicacións” impartidos na comarca de Betanzos no ano 2005 e dos 4 cursos de “química” impartidos tamén no ano 2005 na comarca de A Coruña.

O 83% do total de cursos impartidos na área funcional, localízanse na comarca de A Coruña, sendo a familia profesional de “administración e xestión” con 45 a que máis cursos abarca.

No que respecta aos cursos do FSE, o **cadro 5.12.** mostra a forte redución nos mesmos no ano 2006 en relación ao ano anterior, pasando de 147 cursos a 43. O 93% dos cursos do FSE impartidos no conxunto da área funcional, están localizados na comarca de A Coruña, sendo a familia profesional máis importante en canto a número de cursos impartidos a de “informática e comunicacións” con 20 cursos, fronte aos 91 desta familia profesional impartidos no ano 2005.

Alumnos matriculados na Universidade de Coruña nos cursos 2006-07 e 2007-08

	2006/07	2007/08
Campus de A Coruña	18.618	18.092
Centros propios	17.384	16.984
Facultade de Ciencias	915	823
Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais	2.024	1.850
Facultade de Ciencias da Comunicación	133	156
Facultade de Ciencias da Educación	1.866	1.891
Facultade de Ciencias da Saúde	179	185
Facultade de Ciencias do deporte e da Educación Física.	803	851
Lic. en dereito	1.779	1.756
Facultade de Filoloxía	431	406
facultade de Informática	2.342	2.186
Facultade de Socioloxía	395	360
Escola Técnica superior de Arquitectura	2.079	2.015
Escola Técnica Superior de Náutica e Máquinas	489	491
Escola Técnica Superior de Camiños, Canais e Portos	1.102	1.132
Escola Universitaria de Estudos Empresariais	1.223	1.196
Escola Universitaria de Fisioterapia	231	231
Escola Universitaria de Arquitectura técnica.	1.393	1.455
Centros adscritos	1.234	1.108
Escola Universitaria de Relacións Laborais	499	435
Escola Universitaria de Enfermería	189	194
Escola Universitaria de Turismo	546	479
Campus de Ferrol	3.331	3.076
Facultade de Humanidades	228	192
Escola Politécnica Superior	657	602
Escola Universitaria de Deseño Industrial	350	344
Escola Universitaria de Enfermería e Podoloxía.	368	368
Escola Universitaria Politécnica	1.540	1.411
Escola Universitaria de Relacións Laborais (F)	188	159
Total	21.949	21.168

Fonte: Universidade de A Coruña

Cadro 5.13.

Finalmente, no que respecta á información da educación universitaria impartida na área funcional de A Coruña, faremos referencia aos datos máis representativos en canto a oferta formativa, estudantes, recursos humanos, investigación, infraestruturas e servizos da Universidade de A Coruña.

A Universidade de A Coruña consta de dous campus (A Coruña e Ferrol), nos que existen 11 facultades, 7 escolas universitarias propias e 3 adscritas; 4 escolas técnicas superiores, un centro universitario de formación e innovación educativa, un centro de innovación tecnolóxica en edificación e enxeñaría civil, e un centro de investigación tecnolóxica.

En relación ao volume de estudantes matriculados, no curso 2007-08, nas titulacións oficiais de 1º e 2º ciclo ascenderon a 21.168. O **cadro 5.13.** mostra os alumnos matriculados na UDC e, en concreto, no campus de A Coruña segundo a súa titulación no curso 2006-07 e 2007-08. Os alumnos matriculados no campus de A Coruña no curso 2007-08 ascenderon a 18.092, un 2,8% menos que no curso anterior, sendo o centro cun maior número de alumnos matriculados a Facultade de Informática con 2.186 matriculados, seguida da Escola Técnica Superior de Arquitectura con 2.015 matriculados, sendo os centros cun menor número de alumnos matriculados a Facultade de C. da Comunicación e a Escola Universitaria de Fisioterapia.

Saúde

O **cadro 5.14.** mostra a poboación asignada a cada centro público a xaneiro de 2007 e 2008, en función do médico de cabeceira e non do concello, na área funcional distribuída por idades, neste senso a poboación da área funcional está protexida hospitalariamente polo C.H. Juan Canalejo e pola Fundación Hospital Virxe da Xunqueira. O conxunto de poboación de referencia dos citados centros dentro da área

Referencias poboacionais para hospitalización xeral: poboación protexida 2004- 05

	0 - 14 anos	15 - 64 anos	mais de 64 anos	Total 2004	Total 2005
C.H. Universitario Juan Canalejo	53.347	340.655	96.030	490.032	498.253
F.P. Hospital Virxe da Xunqueira	4.861	29.014	9.466	43.341	43.287
Total Galicia	302.528	1.814.966	583.649	2.701.143	2.728.739

Fonte: Sergas

Cadro 5.14.

funcional ascendeu a 1 de xaneiro de 2008 a 551.283 persoas, o que supón un 1,8% máis que a poboación de referencia no ano 2007, e un 20% da poboación protexida en Galicia polos hospitais do Sergas.

O **cadros 5.15.** e **5.16.** mostran a poboación residente con tarxeta sanitaria nos concellos da área funcional de A Coruña a marzo de 2008. Neste senso, o C.H. Juan Canalejo protexe á poboación de 27 dos 35 concellos que compoñen a área funcional analizada, en concreto, dentro da área funcional, 502.546 persoas están protexidas por este hospital, o que supón o 92,1% da poboación sanitaria total protexida da área funcional.

O 7,9% da poboación restante está protexida pola Fundación Pública Hospital Virxe da Xunqueira, en concreto a poboación dos concellos de Camariñas, Cee, Corcubión, Dumbria, Fisterra, Muxía, Vimianzo e Zas; acollendo a un volume de poboación de 42.882 persoas.

A distribución do número de camas e intervencións nos dous hospitais dependentes do Sergas que afectan á poboación da área funcional e a comparación co total de hospitais do Sergas está recollida no **cadro 5.17.** O número de camas funcionantes no C.H. Juan Canalejo, no ano 2007 ascendeu a 1.489, o que supón o 20,9% do total de camas funcionantes existentes no conxunto de Galicia. As camas funcionantes existente na F.P.H. Virxe da Xunqueira ascenderon no ano 2007 a 74.

No que ao número de Intervencións se refire, na área funcional de A Coruña, e, en concreto, no C.H. Juan Canalejo, ao longo do ano 2007, as intervencións practicadas ascenderon a 34.691, das que 29.340 foron programadas e 5.351 urxentes, polo que o 20,6% das intervencións totais practicadas en Galicia ao longo do citado ano 2007 foron practicadas no dito hospital.

No caso da atención especializada, no ano 2006 prodúcese un total de 45.927 ingresos no C.H. Juan Canalejo (91,17 ingresos por cada 1.000 habitantes), o que supuxo unha diminución do 0,2% dos ingresos respecto ao ano anterior. A estadia media neste hospital foi de 9,3 días, fronte aos 8,99 días no conxunto dos hospitais do Sergas (**cadro 5.18.**). O volume total de ingresos na F.P. Hospital Virxe da Xunqueira ascendeu en 2006 a 2.972, un 1,36% menos que no ano precedente, situándose a estadia media global en 6,85 días.

No ano 2006, no C.H. Juan Canalejo realizáronse un total de 721.750 consultas, un 3% menos que no ano anterior, o que representa o 16,4% do total destas consultas realizadas polos hospitais do Sergas en Galicia ao longo do último ano. Na F.P. Hospital Virxe da Xunqueira o número total de consultas ascendeu no ano 2006 a 67.721, un 21,6% menos que no ano anterior.

O número de urxencias atendidas no C.H. Juan Canalejo foi de 177.513, o que supón o 16% das urxencias totais do Sergas. A cantidade de urxencias atendidas ao día neste complexo hospitalario é de 486,3 no ano 2006, similar ao volume de urxencias diarias atendidas no ano 2005. Na F.P. Hospital Virxe da Xunqueira foron atendidas un total de 17.498 urxencias, un 7% máis que no ano anterior, o que supón 47,94 urxencias atendidas ao día.

Comisión Sectorial nº 3
INFORME SOBRE AS ÁREAS FUNCIONAIS DE GALICIA

Poboación residente con tarxeta sanitaria en marzo de 2008 nos concellos da área de influencia do Complexo Hospitalario Juan Canalejo

	Poboación
Total C.H. Juan Canalejo	502.546
Abegondo	5.302
Aranga	1.764
Arteixo	27.181
Bergondo	5.722
Betanzos	14.690
Cabana de Bergantiños	4.524
Cambre	23.443
Carballo	32.169
Carral	5.378
Cesuras	2.017
Coiros	1.330
Coristanco	7.433
Coruña (A)	256.878
Culleredo	26.500
Curtis	4.232
Irixoa	1.234
Laracha	10.471
Laxe	3.411
Malpica de Bergantiños	6.463
Miño	5.081
Oleiros	30.973
Oza dos Rios	2.669
Paderne	2.322
Ponteceoso	6.094
Sada	12.918
Vilarmaior	1.076
Vilasantar	1.271
Total poboación protexida da área funcional	545.428

Fonte: Sergas

Cadro 5.15.

Poboación residente con tarxeta sanitaria en marzo de 2008 nos concellos da área de influencia da Fundación Pública Hospital Virxe da Xunqueira

	Poboación
Total F.P.H. Virxe Xunqueira	42.882
Camariñas	6.354
Cee	8.565
Corcubión	1.487
Dumbria	2.974
Fisterra	4.953
Muxia	5.390
Vimianzo	7.966
Zas	5.193
Total poboación protexida da área funcional	545.428

Fonte: Sergas

Cadro 5.16.

Camas funcionantes e intervencións no C.H. Juan Canalejo e na F.P.H. Virxe da Xunqueira 2007

	Camas funcionantes	Intervencións		
		Totais	Programadas	Urxentes
C.H. Universitario Juan Canalejo	1.489	34.691	29.340	5.351
F.P.H. Virxe da Xunqueira	74	2.907	2.459	448
Total Galicia	7.124	168.673	131.349	37.324

Fonte: Sergas

Cadro 5.17.

Actividade asistencial 2005-06

	Hospitais do Sergas total Galicia		F.P.H. Virxe da Xunqueira		C.H. Juan Canalejo	
	2005	06/05 (%)	2005	2006 (%)	2005	06/05 (%)
Ingresos	241.335	248.714	3.013	2.972	46.019	45.927
Ingresos por mil habitantes	93,43	90,67	69,87	68,83	92,66	91,17
Estadía media global	9,12	8,99	6,69	6,85	9,44	9,30
% medio de ocupación	81,91	82,26	74,16	73,68	80,30	77,32
Intervencións totais	171.758	184.258	2.772	2.942	33.210	35.293
con hospitalización	87.171	94.261	892	755	16.214	15.780
ambulatorias	84.587	89.997	1.880	2.187	16.996	19.513
Intervencións por mil habitantes	66,5	67,2	64,3	68,1	66,9	70,1
Estadía media preoperatoria	3,60	3,37	2,10	2,34	5,00	5,17
Consultas totais	4.489.340	4.394.162	86.350	67.721	744.219	721.750
C. non informatizadas	354.256	306.808	-	-	8.118	6.628
Primeiras C. (informatizadas)	1.381.754	1.432.727	42.605	28.025	231.253	236.521
C. sucesivas (informatizadas)	2.501.178	2.554.491	42.605	38.428	450.943	458.862
Consultas de preanestesia e farmacia	252.152	100.136	1.140	1.268	53.905	19.739
Consultas por mil habitantes	1.737,93	1.565,36	1.638,90	1.538,98	1.498,51	1.393,55
Consultas sucesivas/primeiras	1,81	1,87	1,58	1,37	1,95	1,93
Urxencias atendidas	1.077.152	1.105.810	16.341	17.498	177.554	177.513
Ingresos urxentes	161.138	165.505	2.440	2.336	30.047	30.331
Urxencias atendidas por mil habitantes	416,99	403,12	378,93	405,23	357,51	352,38
Presión de urxencias (%)	66,77	66,54	80,98	78,60	65,29	66,04
% de urxencias ingresadas	14,96	14,97	14,93	13,35	16,92	17,09
Urxencias/día	2951,10	3029,62	44,77	47,94	486,45	486,34

Os denominadores poboacionais das frecuentacións obtivéronse da Tarxeta Sanitaria
Fonte: Sergas

Cadro 5.18.

Comisión Sectorial nº 3
INFORME SOBRE AS ÁREAS FUNCIONAIS DE GALICIA

GRD (1) máis frecuentes nos hospitais do Sergas e Povisa 2007

	Peso medio	Episodios	(%)	Estadía media	UPH
Parto sen complicacións	1,6033	203	0,06	9,07	325
Edema pulmonar e insuficiencia respiratoria	0,5628	202	0,06	2,19	114
Trast.respiratorios exc. Infeccións, bronquite, asma con cc maior	2,4392	194	0,05	11,82	473
Cesarea, sen complicacións	0,8508	129	0,04	4,36	110
Enfermidade pulmonar obstrutiva crónica	1,2016	119	0,03	10,08	143
Insuficiencia cardíaca e choque	1,5409	96	0,03	7,63	148
Subst. Articulac. Maior excep. Cadeira e reimplante memb.inf., exc. Por cc	3,5263	70	0,02	12,80	247
Icc e arritmia cardíaca con cc maior	3,5968	68	0,02	11,28	245
Procedementos sobre o pe	1,1213	62	0,02	2,13	70
Parto con complicacións	0,6953	58	0,02	2,74	40
Apendicectomia sen diagnóstico principal complicado sen cc	0,8905	54	0,01	3,22	48
Proc. Sobre utero e anexos por ca.in situ e proceso non maligno sen cc	1,1363	54	0,01	4,20	61
Aborto con dilatación e legrado, aspiración ou histerotomía	0,4730	53	0,01	1,25	25
Substitución de cadeira excepto por complicacións	3,8297	51	0,01	11,12	195
Trastornos do pancreas excepto neoplasia maligna	1,0337	48	0,01	6,44	50
Colecistectomía laparoscópica sen explorac. Conduto biliar sen cc	0,8542	47	0,01	2,15	40
Bronquite e asma idade>17 sen cc	0,7277	43	0,01	6,91	31
Proc.Extr.Inferior e umero exc.cadeira, pe, femur. Idade >17 sen cc	1,3251	42	0,01	7,14	56
Neumonía simple e pleurite idade >17 con cc	1,4089	41	0,01	9,32	58
Procedementos miscelaneos sobre oído, nariz, boca e gorxa	0,6594	41	0,01	1,85	27
Ictus con infarto	2,0401	39	0,01	10,38	80
Neumonía simple e pleurite idade >17 sen cc	0,8559	39	0,01	6,31	33
Proc. Ombro, codo ou antebrazo, exc.proc.maior de articulación sen cc	0,8773	39	0,01	3,72	34
Procedementos sobre tecidos brandos sen cc	0,9324	36	0,01	3,44	34
Trastornos do trato biliar sen cc	0,6581	36	0,01	8,53	24

(1) metodoloxía que inclúe a agrupación das altas en función da súa complexidade (GRD) e que constitúe o sistema de medición da actividade asistencial dos centros na área de especialización de agudos
 Fonte: *Sergas*

Cadro 5.19.

GRD (1) máis frecuentes no C.H. Juan Canalejo 2007

	Peso medio	Episodios	(%)	Estadía media	UPH
Parto sen complicacións	0,5628	1.817	0,04	3,52	1.023
Outros diagnósticos anteparto con complicacións médicas	0,5457	1.327	0,03	1,81	724
Edema pulmonar e insuficiencia respiratoria	1,6033	1.272	0,03	8,69	2.039
Outros diagnósticos anteparto sen complicacións médicas	0,3927	1.069	0,02	1,57	420
Insuficiencia cardíaca e choque	1,5409	826	0,02	7,73	1.273
Trast.respiratorios exc. Infeccións, bronquite, asma con cc maior	2,4392	779	0,02	11,68	1.900
Trast.circulatorios excepto iam, con cateterismo sen diag. Complejo	0,7547	724	0,02	3,56	546
Aborto con dilatación e legrado, aspiración ou histerotomía	0,4730	525	0,01	2,68	248
Parto con complicacións	0,6953	509	0,01	4,14	354
Ictus con infarto	2,0401	502	0,01	19,61	1.024
Proc. Sobre utero e anexos por ca.in situ e proceso non maligno sen cc	1,1363	458	0,01	4,18	520
Neonato, peso ao nacer >2499 g, sen p.cir.signif., diag neonato normal	0,2393	414	0,01	3,70	99
Proced. Cardiovasc. Percutaneos con iam, fallo cardíaco ou choque	2,6528	390	0,01	5,00	1.035
Cuidados posteriores sen historia de neo.maligna como diag.secundario	0,4243	385	0,01	2,06	163
Apendicectomía sen diagnóstico principal complicado sen cc	0,8905	379	0,01	3,92	338
Enfermidade pulmonar obstrutiva crónica	1,2016	368	0,01	8,16	442
Cesarea, con complicacións	1,0572	358	0,01	7,01	378
Trastornos do trato biliar sen cc	0,6581	352	0,01	8,16	232
Psicose	1,5529	324	0,01	20,01	503
Outros diagnósticos de oído, nariz, boca e gorxa idade>17	0,7012	301	0,01	2,44	211
Colecistectomía laparoscópica sen explorac. Conduto biliar sen cc	0,8542	286	0,01	3,63	244
Dor torácica	0,6042	286	0,01	4,02	173
Amigdalectomía e/ou adenoidectomía so, idade<18	0,5072	276	0,01	1,55	140
Outros diagnósticos de aparello respiratorio sen cc	0,6363	270	0,01	6,53	172
Neoplasias respiratorias	1,9777	263	0,01	13,14	520

(1) metodoloxía que inclúe a agrupación das altas en función da súa complexidade (GRD) e que constitúe o sistema de medición da actividade asistencial dos centros na área de especialización de agudos
 Fonte: *Sergas*

Cadro 5.20.

GRD ⁽¹⁾ máis frecuentes no F.P. H. Virxe da Xunqueira 2007

	Peso medio	Episodios	(%)	Estadía media	UPH
Parto sen complicacions	0,5628	185	0,06	2,71	104
Enfermidade pulmonar obstrutiva cronica	1,2016	154	0,05	7,18	185
Trast.respiratorios exc. Infeccions, bronquite, asma con cc maior	2,4392	154	0,05	8,88	376
Insuficiencia cardiaca e choque	1,5409	112	0,04	9,40	173
Neumonía simple e pleurite idade>17 con cc	1,4089	65	0,02	7,00	92
Bronquite e asma idade>17 con cc	0,9551	64	0,02	6,45	61
Anxina de peito	0,9273	57	0,02	8,98	53
Icc e arritmia cardiaca con cc maior	3,5968	55	0,02	8,20	198
Procedementos sobre hernia inguinal e femoral idade>17 sen cc	0,6769	55	0,02	1,78	37
Bronquite e asma con cc maior	1,4478	54	0,02	9,09	78
Substitucion de cadeira excepto por complicacions	3,8297	51	0,02	10,49	195
Proc. Sobre utero e anexos por ca.in situ e proceso non maligno sen cc	1,1363	47	0,02	4,81	53
Bronquite e asma idade>17 sen cc	0,7277	44	0,01	7,05	32
Apendicectomia sen diagnostico principal complicado sen cc	0,8905	42	0,01	3,83	37
Colecistectomia laparoscopica sen explorac. Conduto biliar sen cc	0,8542	39	0,01	1,90	33
Proc. Extr.inferior e umero exc. Cadeira,pe,femur idade>17 sen cc	1,3251	39	0,01	6,64	52
Ictus con infarto	2,0401	38	0,01	9,82	78
Bronquite e asma idade<18 sen cc	0,6346	37	0,01	3,43	23
Infeccions de ril e trato urinario idade>17 con cc	1,0713	37	0,01	8,51	40
Procedementos sobre ano e enterostomia sen cc	0,5970	35	0,01	3,17	21
Cesarea, sen complicacions	0,8508	31	0,01	5,13	26
Dor toracica	0,6042	31	0,01	7,35	19
Neumonía simple e pleurite idade>17 sen cc	0,8559	31	0,01	7,13	27
Trastornos de pancreas excepto neoplasia maligna	1,0337	27	0,01	12,74	28
Amigdalectomia e/ou adenoidectomia so, idade<18	0,5072	25	0,01	1,16	13
Outros diagnosticos de aparello respiratorio sen cc	0,6363	25	0,01	4,64	16

(1) metodoloxía que inclúe a agrupación das altas en función da súa complexidade (GRD) e que constitúe o sistema de medición da actividade asistencial dos centros na área de especialización de agudos

Fonte: Sergas

Cadro 5.21.

Lista de espera na área funcional de A Coruña a 31 de decembro de 2007

	Hospitalización cirúrxica				Espera media (1)	Espera media consultas externas (2)
	0 a 3 meses	3-6 meses	máis de 6	Total		
	(nº pacientes)			(días)		
C.H. Universitario Juan Canalejo	4.143	1.640	412	6.195	81	71
F.P.H. Virxe da Xunqueira	370	130	-	500	63	41
Total Galicia	23.114	7.238	3.081	33.433	84	71

(1) Pacientes en espera estrutural cirúrxica por hospitais e servizos

(2) Pacientes en cola de programación de consultas médicas iniciais por hospitais e servizos

Fonte: Sergas

Cadro 5.22.

O estudio da casuística permite analizar a produtividade en relación co número e complexidade da patoloxía atendida. No C.H. Juan Canalejo, **cadro 5.20.**, o parto sen complicacións, outros diagnósticos anteparto con complicacións médicas e o edema pulmonara e a insuficiencia cardíaca son os responsables do maior número de episodios con 1.817, 1.327 e 1.272 respectivamente. O **cadro 5.21.** mostra a mesma información para a F.P. Virxe da Xunqueira, sendo neste caso o parto sen complicacións, a enfermidade pulmonar obstrutiva crónica e os trastornos respiratorios exc. infeccións, bronquite, asma con cc maior, os responsables do maior número de episodios con 185, 154 e 154 respectivamente.

No que respecta á lista de espera, no C.H Juan Canalejo, a 31 de decembro de 2007 había un total de 6.195 pacientes na lista de espera cirúrxica cunha espera media de 81 días, dos que o 66,9% (4.133

pacientes) esperaron menos de 3 meses para ser atendidos. No que respecta ás consultas externas, a espera media dos pacientes en cola de programación de consultas médicas iniciais no citado Hospital ascendeu a 31 de decembro de 2007 a 71 días de media. Na F. P. Hospital Virxe da Xunqueira o número de pacientes en lista de espera na citada data ascendeu a 500, dos que 370 (o 74%) esperaron menos de 3 meses para ser atendidos, ascendendo a espera media a 63 días. No caso dos pacientes en cola de programación de consultas médicas iniciais a espera media ascendeu a 41 días (**cadro 5.22.**).

Servizos sociais

Tal como se determina no artigo 3 da Lei 9/1991, do 2 de outubro, galega de medidas básicas para a inserción social, a renda de integración social de Galicia e mailas axudas para situacións de emerxencia social configúranse como dereitos recoñecibles a toda persoa que reúna os requisitos e as condicións esixidos na citada lei e segundo os preceptos contidos nela.

En concreto a renda de integración social de Galicia (Risga) configúrase como unha prestación social destinada a garantir recursos económicos de subsistencia a quen careza deles, así como a acadar a súa autonomía e integración normalizada mediante un proxecto personalizado de inserción.

A distribución do número de solicitudes e beneficiarios da renda de integración social de Galicia (Risga), así como das axudas de emerxencia social para o ano 2007 está contida no **cadro 5.23.**

No que respecta ás rendas de integración social, o número de beneficiarios na área funcional de A Coruña, ascendeu no ano 2007 a 915 persoas, existindo no citado ano un total de 554 solicitudes novas. Comparando co conxunto da provincia de A Coruña, a área funcional acolle ao 52,1% dos beneficiarios e ao 52,3% das solicitudes desta renda da provincia de A Coruña.

Atendendo á distribución comarcal, o citado **cadro 5.23.** mostra como o 75% dos beneficiarios totais da Risga na área funcional pertencen á comarca de A Coruña (686 beneficiarios), seguida a moita distancia pola comarca de Bergantiños con 105 beneficiarios da Risga. A nivel municipal destaca o concello de A Coruña con 497 beneficiarios e 330 novas solicitudes no ano 2007, o que supón que o 54,3% dos beneficiarios e o 59,6% das novas solicitudes da área funcional de A Coruña estean localizados no concello de A Coruña.

As axudas de emerxencia social teñen como obxectivo o establecemento de axudas económicas de pagamento único, destinadas a paliar necesidades extraordinarias e urxentes de persoas afectadas por situacións de emerxencia.

O número de beneficiarios das axudas de emerxencia social na área funcional de A Coruña ascendeu no ano 2007 a 350 persoas, producíndose un total de 517 solicitudes no citado ano. Comparando co número de beneficiarios e solicitudes da provincia de A Coruña, a área funcional analizada, acolle ao 65,8% e o 62,6% das solicitudes e beneficiarios da provincia de A Coruña.

Atendendo á distribución comarcal das axudas de emerxencia social, observamos no **cadro 5.23.** que o 74% do total de beneficiarios destas axudas pertencen á comarca de A Coruña, sendo o concello de A Coruña, con 207 beneficiarios e 298 novas solicitudes, o que acolle un maior número de axudas de emerxencia social dos 35 concellos que compoñen a área funcional de A Coruña.

No que respecta á atención residencial de maiores na área funcional de A Coruña os **cadros 5.24.** e **5.25.** mostran a distribución entre os concellos da área funcional dos centros, tanto públicos como privados, para persoas maiores así como as prazas dos mesmos dentro da área analizada.

No que respecta aos centros e prazas públicas para maiores dentro da área funcional de A Coruña,

Solicitudes e beneficiarios da Risga e AES 2007

	Risga		Axudas de emerxencia social	
	Solicitudes	Beneficiarios	Solicitudes	Beneficiarios
A Coruña	448	686	389	259
Abegondo	3	3	-	-
Arteixo	65	79	49	32
Bergondo	4	8	5	3
Cambre	8	23	9	2
Carral	3	2	-	-
A Coruña	330	497	298	207
Culleredo	13	27	16	9
Oleiros	11	29	2	-
Sada	11	18	10	6
Betanzos	15	34	12	8
Aranga	-	1	-	-
Betanzos	5	10	4	3
Cesuras	1	-	-	-
Coirós	-	-	1	-
Curtis	1	4	3	2
Irixoa	-	1	-	-
Miño	1	5	1	1
Oza dos Ríos	1	8	2	2
Paderne	1	1	-	-
Vilarmaior	1	-	1	-
Vilasantar	4	4	-	-
Fisterra	26	55	30	17
Cee	9	18	10	7
Corcubión	2	1	3	-
Dumbria	4	3	2	-
Fisterra	6	13	7	4
Muxía	5	20	8	6
Terra de Soneira	15	35	15	13
Camiariñas	7	6	11	9
Vimianzo	6	12	-	-
Zas	2	17	4	4
Bergantiños	50	105	71	53
Cabana de Bergantiños	3	3	-	-
Carballo	30	59	55	42
Coristanco	2	12	5	2
A Laracha	5	8	6	4
Laxe	5	3	3	3
Malpica de Bergantiños	2	10	1	-
Ponteceso	3	10	1	2
Total área funcional	554	915	517	350
Total provincia	1.059	1.755	826	532
Galicia	52,31	52,14 ##	62,59	65,79

Fonte: Dirección Xeral de Servizos Comunitarios e Inclusión Social

Cadro 5.23.

o **cadro 5.24.** mostra a existencia de 4 residencias para persoas maiores, as residencias son centros destinados a vivenda permanente e común nos que se presta unha asistencia integral e continua ás persoas maiores, segundo a súa capacidade clasifícanse en miniresidencias (de 13 a 59 prazas), residencias (de 60 a 120 prazas) e grandes centros residenciais (superiores a 120 prazas). Na área funcional de A Coruña existen 3 grandes centros residenciais públicos nos concellos de A Coruña e Oleiros con 492 e 568 prazas respectivamente e unha miniresidencia con 52 prazas no concello de Carballo. As prazas en residencias públicas no conxunto da área funcional son 1.112, as que parecen insuficientes si se ten en conta a estrutura da poboación da área funcional cunha idade media en torno aos 44 anos e con un índice de velez en torno ao 22%.

Existen así mesmo 2 vivendas comunitarias nos concellos de Vimianzo e Vilasantar con 24 prazas cada unha, 2 fogares e clubs nos concellos de Abegondo e A Coruña, entendidos estes últimos como

Comisión Sectorial nº 3
INFORME SOBRE AS ÁREAS FUNCIONAIS DE GALICIA

Centros públicos para maiores na área funcional de A Coruña segundo tipoloxía 2006

	Entidade	Tipoloxía	Prazas
Abegondo	Centro Municipal Da 3ª Idade	Fogares E Clubes, Vellez	-
Carballo	Residencia De Maires Carballo	Miniresidencia, Vellez	52
Coruña (A)	Centro Residencial Concepción Arenal	Gran Centro Residencial, Vellez	300
Coruña (A)	Fogar De Maires Da Coruña	Fogares E Clubes, Vellez	-
Coruña (A)	Centro Día Concepción Arenal	Centro De Día, Vellez	30
Coruña (A)	Residencia Fogar De Maires Torrente Ballester	Residencia, Vellez	192
Oleiros	Residencia De Maires De Oleiros	Gran Centro Residencial, Vellez	568
Vilasantar	Vivenda Comunitaria De Vilasantar	Vivenda Comunitaria, Vellez	24
Vimianzo	Vivenda Comunitaria Do Concello De Vimianzo	Vivenda Comunitaria, Vellez	24

Fonte: Subdirección Xeral de Autorización e Inspección de centros

Cadro 5.24.

Centros privados para maiores na área funcional de A Coruña segundo tipoloxía 2006

	Entidade	Tipoloxía	Prazas
Bergondo	Euroespes	Miniresidencia, Vellez	50
Bergondo	Centro De Día Euroespes	Centro De Día, Vellez	40
Bergondo	El Pilar	Miniresidencia, Vellez	59
Bergondo	Vivenda Comunitaria O Fogar De Gandarío	Vivenda Comunitaria, Vellez	12
Cambre	Centro De Día Bribes Residencial	Centro De Día, Vellez	17
Cambre	Centro De Día Los Olivos	Centro De Día, Vellez	40
Carballo	Centro De Día Abrente Carballo	Centro De Día, Vellez	120
Carballo	Residencia Abrente Carballo	Gran Centro Residencial, Vellez	302
Carral	Fogar De Sabela	Vivenda Comunitaria, Vellez	24
Cee	A Xunqueira	Fogares E Clubes, Vellez	0
Coiros	Miniresidencia Fonte Do Santo	Miniresidencia, Vellez	64
Coruña (A)	Maires	Centro De Día, Vellez	120
Coruña (A)	Metroces Leticia	Gran Centro Residencial, Vellez	384
Coruña (A)	Centro De Día Ondiñas	Centro De Día, Vellez	25
Coruña (A)	Frama	Centro De Día, Vellez	160
Coruña (A)	Centro Alzheimer	Centro De Día, Vellez	80
Coruña (A)	Santa Teresa Jornet I	Gran Centro Residencial, Vellez	338
Coruña (A)	Centro Día Esvida	Centro De Día, Vellez	80
Coruña (A)	Centro De Mayores La Coruña	Fogares E Clubes, Vellez	0
Coruña (A)	Remanso-Los Rosales	Miniresidencia, Vellez	57
Coruña (A)	Residencia Da Terceira Idade	Centro De Acolloida	120
Coruña (A)	El Hogar	Vivenda Comunitaria, Vellez	24
Coruña (A)	Sant-Yago 2	Vivenda Comunitaria, Vellez	22
Coruña (A)	Vivienda Tutelada	Vivenda Comunitaria, Vellez	24
Coruña (A)	Centro De Día San Carlos	Centro De Día, Vellez	80
Coruña (A)	Centro De Día Sagrada Familia	Centro De Día, Vellez	80
Coruña (A)	Residencia Da Terceira Idade	Miniresidencia, Vellez	120
Coruña (A)	Residencia Esvida	Gran Centro Residencial, Vellez	312
Coruña (A)	Euroresidencias Coruña	Gran Centro Residencial, Vellez	260
Coruña (A)	Sant-Yago 1	Vivenda Comunitaria, Vellez	22
Coruña (A)	Boandanza	Fogares E Clubes, Vellez	400
Coruña (A)	A Milagrosa	Centro De Día, Vellez	100
Coruña (A)	Residencia La Milagrosa	Residencia, Vellez	128
Coruña (A)	Centro De Día De Personas Mayores	Centro De Día, Vellez	60
Coruña (A)	Meu Lar	Miniresidencia, Vellez	78
Coruña (A)	Residencia La Ciudad	Residencia, Vellez	154
Culleredo	Las Palomas	Centro De Día, Vellez	106
Culleredo	Los Magnolios	Gran Centro Residencial, Vellez	400
Culleredo	Os Muíños	Centro De Día, Vellez	56
Culleredo	El Pinar 2	Vivenda Comunitaria, Vellez	24
Culleredo	Residencia Río Do Seixo	Miniresidencia, Vellez	35
Culleredo	Vivenda Comunitaria El Pinar	Vivenda Comunitaria, Vellez	12
Culleredo	Reencontros	Centro De Día, Vellez	120
Fisterra	Vivenda Comunitaria B	Vivenda Comunitaria, Vellez	20
Fisterra	Vivenda Comunitaria A	Vivenda Comunitaria, Vellez	22
Oleiros	La Fortaleza Gallega	Miniresidencia, Vellez	96
Oleiros	Agarimo	Gran Centro Residencial, Vellez	308
Oleiros	Os Olivos	Vivenda Comunitaria, Vellez	24
Oleiros	Centro De Estancias Diurnas Agarimo	Centro De Día, Vellez	78
Sada	La Luz	Miniresidencia, Vellez	118
Vimianzo	Centro De Día Municipal	Centro De Día, Vellez	76

Fonte: Subdirección Xeral de Autorización e Inspección de centros

Cadro 5.25.

Garderías privadas, municipais, propias e de iniciativa social na área funcional de A Coruña 2006

	Privadas		Municipais		Iniciativa social		Propias	
	nº Garderías	Prazas	nº Garderías	Prazas	nº Garderías	Prazas	nº Garderías	Prazas
Área funcional de A Coruña	55	2.517	23	1.364	3	238	4	336
A Coruña	51	2.326	13	988	1	156	4	336
Abegondo	-	-	1	28	-	-	-	-
Arteixo	4	233	1	82	-	-	-	-
Bergondo	-	-	1	43	-	-	-	-
Cambre	5	248	-	-	-	-	-	-
Carral	-	-	-	-	-	-	-	-
A Coruña	30	1.249	5	432	1	156	4	336
Culleredo	9	467	1	65	-	-	-	-
Oleiros	3	129	3	251	-	-	-	-
Sada	-	-	1	87	-	-	-	-
Betanzos	1	37	2	114	1	41	-	-
Aranga	-	-	-	-	-	-	-	-
Betanzos	1	37	1	73	1	41	-	-
Cesuras	-	-	-	-	-	-	-	-
Coirós	-	-	-	-	-	-	-	-
Curtis	-	-	-	-	-	-	-	-
Irixoa	-	-	-	-	-	-	-	-
Miño	-	-	1	41	-	-	-	-
Oza dos Ríos	-	-	-	-	-	-	-	-
Paderne	-	-	-	-	-	-	-	-
Vilarmaior	-	-	-	-	-	-	-	-
Vilasantar	-	-	-	-	-	-	-	-
Fisterra	-	-	3	72	1	41	-	-
Cee	-	-	1	32	1	41	-	-
Corcubión	-	-	1	20	-	-	-	-
Dumbria	-	-	-	-	-	-	-	-
Fisterra	-	-	-	-	-	-	-	-
Muxía	-	-	1	20	-	-	-	-
Terra de Soneira	-	-	2	102	-	-	-	-
Camarías	-	-	1	61	-	-	-	-
Vimianzo	-	-	1	41	-	-	-	-
Zas	-	-	-	-	-	-	-	-
Bergantiños	3	154	3	88	-	-	-	-
Cabana de Bergantiños	-	-	1	27	-	-	-	-
Carballo	2	117	1	61	-	-	-	-
Coristanco	-	-	-	-	-	-	-	-
A Laracha	1	37	-	-	-	-	-	-
Laxe	-	-	-	-	-	-	-	-
Malpica de Bergantiños	-	-	1	x	-	-	-	-
Ponteceso	-	-	-	-	-	-	-	-
Galicia	194	8.032	135	6.036	60	2.772	25	2.088
A Coruña	100	3.966	69	3.159	29	1.147	8	662
Área funcional / A Coruña (%)	55,00	63,46	33,33	43,18	10,34	20,75	50,00	50,76
Área funcional / Galicia (%)	28,35	31,34	17,04	22,60	5,00	8,59	16,00	16,09

Fonte: Vicepresidencia da Igualdade e do Benestar-Servizo de Autorización de Centros

Cadro 5.26.

centros destinados a servir como lugar de encontro nos que se promove a convivencia dos maiores co obxectivo de desenvolver a solidariedade e potenciar a integración persoal e comunitaria. No que respecta aos centros públicos destacar por último a existencia de un centro de día no concello de A Coruña con 30 prazas.

O **cadro 5.25.** mostra os centros privados para maiores existentes na área funcional de A Coruña, destacando a existencia de 18 residencias para maiores, das que 7 son grandes centros residenciais situados nos concellos de Oleiros, Culleredo, Carballo e catro no concello de A Coruña con 308, 400, 302 e 2.328 prazas en cada un dos catro concellos respectivamente.

No ano 2006 a poboación maior de 65 anos na área funcional de A Coruña ascendeu a 100.586

persoas, sendo a total de prazas residenciais na citada data de 4.375, das que 1.112 son públicas e 3.263 privadas. Acadándose un índice de cobertura de 4,3, comparativamente elevado en relación ao índice de cobertura galego e estatal.

Finalmente, analizaremos os centros e prazas das garderías privadas, públicas, propias e de iniciativa social existentes na área funcional de A Coruña no ano 2006

En primeiro lugar, o **cadro 5.26.** mostra a existencia no conxunto da área funcional de A Coruña de 55 garderías privadas que contan con 2.517 prazas, das que o 92,7% das mesmas así como o 92,4% das prazas están localizadas na comarca de A Coruña, e, fundamentalmente, no concello de A Coruña onde existen 30 garderías privadas que contan con 1.249 prazas. Destaca, no extremo contrario, a situación de comarcas como Terra de Soneira ou Fisterra, onde non existen garderías privadas.

No que respecta ás garderías de titularidade municipal, o **cadro 5.26.** mostra a existencia de 23 garderías de titularidade municipal cun total de 1.364 prazas, repartidas en 17 dos 35 concellos que compoñen a área funcional de A Coruña, estas garderías municipais están localizadas maioritariamente (13 das 23 existentes) na comarca de A Coruña, comarca que conta tamén co 72,4% do total de prazas municipais existentes na área funcional. Destacar que, fronte ás garderías privadas das que na área funcional están localizadas o 55% das existentes a nivel provincial, a porcentaxe de garderías municipais sobre o total provincial existente na área funcional, no acada o 34%.

Finalmente compre tamén ter en conta as garderías de iniciativa social e propias, o **cadro 5.26.** mostra a existencia de 3 garderías de iniciativa social na área funcional, e catro propias; de xeito que as comarcas de Terra de Soneira e Bergantiños non posúen ningunha gardería de iniciativa social, e as garderías propias están localizadas integramente no concello de A Coruña; polo tanto o número de prazas en garderías de iniciativa social e propias no conxunto da área funcional ascendía na data sinalada a 238 e 336 respectivamente, acadando o 20,7% e o 50,7% das prazas respectivas existentes no conxunto da provincia de A Coruña.

O total de prazas en garderías, tanto privadas como municipais como propias ou de iniciativa social, existentes na área funcional de A Coruña no ano 2006 ascendía a 4.455, sendo o número de menores de 4 anos residentes na mesma área funcional a un de xaneiro de 2006 de 20.307 individuos, polo que no conxunto da área funcional obxecto de análise, o rateo prazas por nenos menores de 4 anos ascende a 0,22, o que implica a existencia de 4,5 nenos por praza de gardería. ■